

אריה קניג - חוקר בתחנת נסיניות "ערבה"

העשרה מנהרות עיריות לגידול מלוניים בפ"ח

בשנת 1993/94, העבירה הטכנולוגיה להעשרה פ"ח למגדלים בערבה הticaונה והتوزאות שהתקבלו במנהרות מעשרות הראו תרומה כלכלית גבוהה בכ-60% בהשוואה עם מנהרות בקורת.

בו דמנית נערכ בתחנת הנסיניות ניסוי מורכב שמטרתו הייתה לבחון את השפעת משקי הגידול השונים על ביצועי הצמח ועל התועלות הכלכלית של הגידול. העשרה מקסימלית במהלך היום וחימום לילה ל-15 מ.צ., הניבה את היבול הגבוה ביותר (14.1 טון לעומת 8.2 טון לגידול רגיל).
עובדת זו מסתכמת בפרוטוקול גידול אופטימלי לגידול מלון בעיצוב מודלה בחממה. מבחינה כלכלית עבדה זו מראה גם שם בגידול רגיל תרומה ג' היא %100, גידול המבוצע לפי הפרוטוקול המומלץ יכול להביא תרומה של 378%. אפילו אם התוצאות המסתירות תהיינה מרשימהות פחות מאשר במערכת הנסינית, מדובר כאן על שיפור משמעותי ברוחניות הגידול.

אופטימיזציה של גידול מודלה בחממה באזרחים חמימים

בגידול בחממות, החקלאי עומד בדילמה הבאה: לכוא את הצמח לצירת עליים המקרים את הצמח, דבר המאפשר המשך גידול מוצלח, או לייצור מקסימלית של פירות על חשבון הנוף. המטרה הסופית של המחקר, היא לבנות תוכנה שתעזר לחקלאי להגיע להחלטה אופטימלית בתנאים הסביבתיים הנוכחיים.
עבדה פרלימנרית למטרה זו, תוכנן ובוצע השנה ניסוי אשר בודק את תגובת הצמח לטיפול אקלים שונים. מתקן הניסוי מורכב מ-4 חדרים מבוקרי אקלים. בכל אחד מהם שוררים תנאים שונים. בנוסף, בכל חדר קיימים שני טיפולים משנה של עומד הפרי (פרי אחד ושלוש פירות לכל צמח) ושלושה טיפולים של עיצוב הצמח. הניסוי בודק, איפוא, 24 טיפולים שונים.